

orde van octrooigemachtigden

raad van toezicht

Beslissing

Beslissing van de Raad van Toezicht van 13 december 2010 in de zaak van:

X, directeur van de firma F, hierna te noemen “X” of “klager”,

Tegen

Y, hierna te noemen “Y” of “beklaagde”.

Deze klacht valt uiteen in twee delen. In het eerste deel is een klacht van de klager tegen de beklagde uitgemond in een eerste zitting op 1 april 2010. Aan het eind van de zitting is de procedure opgeschort en kregen partijen een termijn voor aanvullende stukken / verweren.

Na de zitting zijn aanvullende klachten ontvangen. Deze hebben geresulteerd in voortzetting van de procedure, alsmede een getuigenverhoor en een tweede zitting op 1 november 2010. Dit betreft het tweede deel. Na de tweede zitting heeft de Raad van Toezicht een beslissing genomen.

A. EERSTE DEEL

1. De procedure.

1.1. De Raad van Toezicht heeft kennis genomen van de volgende stukken:

- 1.1.1. Een schriftelijke klacht van X bij de Raad van Toezicht van 29 december 2009 tegen Y, met 5 bijlagen.
- 1.1.2. Verweer van Y van 17 februari 2010 tegen de klacht met 13 bijlagen.
- 1.1.3. Brief van Y aan Raad van Toezicht d.d. 24-03-2010 met kleine correctie in een aan X gegeven prijsopgave voor een PCT-omzetting en afwijking van gerealiseerde kosten ten opzichte daarvan;
- 1.1.4. De klacht van X betreft de volgende aspecten:

- 1.1.4.1. Y heeft te laat en niet-transparant gefactureerd;
 - 1.1.4.2. Y heeft zich niet gehouden aan expliciete prijsopgaven die hij voor de IP-portefeuille heeft gemaakt;
 - 1.1.4.3. Y heeft geen gehoor gegeven aan herhaalde verzoeken om voortgangsrapportages te maken m.b.t. de octrooiportefeuille
- 1.2. Er is geen schikking mogelijk gebleken tussen partijen.
 - 1.3. Partijen zijn via e-mail en een schriftelijke bevestiging op 24-03-2010 opgeroepen om op een op 1 april 2010 te houden zitting te verschijnen.

2. **Zitting van 1 april 2010.**

- 2.1. Op de zitting waren aanwezig:
 - Namens de firma F:
 - De heer X
 - Mevrouw L (echtgenote van klager X en door hem opgeroepen als getuige, mededirecteur van de firma F)
 - Mr. S (advocaat voor klager X)
 - De heer Y
 - De heer Z (Werknemer van de firma F; opgeroepen als getuige door Y)
- 2.2. Tijdens de zitting op 1 april 2010 is met alle aanwezigen afgesproken dat geen van de als getuigen opgeroepen personen de eed of gelofte zullen afleggen. Er zullen geen formele getuigenverklaringen worden vastgelegd in de vorm van een proces verbaal. De inbreng van de getuigen zal informeel deel uitmaken van de procedure.

3. **De feiten.**

- 3.1. Naar aanleiding van bovengenoemde stukken en de zitting van 1 april 2010 beschouwt de Raad van Toezicht de volgende feiten als vaststaand of onweersproken.
- 3.2. In de periode 2004 tot 2009 heeft Y diverse werkzaamheden verricht voor het opbouwen van een IE portefeuille voor de firma F, waaronder het deponeren van enkele merknamen en het indienen van diverse octrooiaanvragen in diverse landen.
- 3.3. De nota's die Y daarover aan X heeft gestuurd bevatten alle een gedeelte met een toelichting waarop de werkzaamheden betrekking hebben, alsmede een onderverdeling van de verschillende kostenposten die tezamen de nota's vormen. Ook is elke nota van een datum voorzien.

- 3.4. Diverse nota's hebben betrekking op werkzaamheden die vaak maanden tot soms meer dan twee jaar eerder hebben plaatsgevonden.
- 3.5. X heeft geen schriftelijke bezwaren tegen de hoogte van de nota's gemaakt aan het adres van Y. Hij heeft tot op de dag van de zitting wel mondeling (de hoogte van) diverse nota's betwist.
- 3.6. In de periode tot begin februari 2007 bedroegen de totale kosten van de portefeuille ruim € 18.000,-. Niet alle kosten waren op dat moment al gefactureerd. Y heeft daarvan een totaaloverzicht gestuurd aan X in een e-mail gedateerd 20 februari 2007.
- 3.7. In februari 2007 werd een PCT-aanvraag omgezet naar diverse landen. Y heeft daarvoor vooraf een begroting afgegeven van € 18.400,-.
- 3.8. De omzetting heeft plaatsgevonden in maart 2007.
- 3.9. Y heeft genoegzaam aangetoond dat de werkelijke kosten voor die omzetting € 19.064,- hebben bedragen. De nota's daarvoor zijn allen gedateerd op 17 april 2009.
- 3.10. Behalve de toelichting op de nota's, zijn er geen tot nauwelijks geen schriftelijke rapportages overgelegd van de voortgang van procedures in de diverse landen.
- 3.11. Na het versturen van de nota's van 17 april 2009 heeft een overleg plaatsgevonden tussen X en Y. Een tweede bijeenkomst is gehouden op 27 augustus 2009. Daarvan zijn geen schriftelijke notulen aanwezig. In de periode daarvoor heeft geen structureel overleg plaatsgevonden. Naar zeggen van Y en Z vond er vaak informeel overleg plaats, hetgeen eenvoudig kon gebeuren omdat Y en X in hetzelfde gebouw kantoor houden. X ontkent dat dergelijk informeel overleg vaak plaatsvond en is van mening dat hij geen enkel overzicht had over de portefeuille.
- 3.12. X betoogt dat hij geen inzicht had in de kosten van met name octrooi-procedures en dat Y daar weinig tot geen inzicht in heeft verschaft. Bovendien is hij van mening dat het late factureren door Y hem de mogelijkheid ontnam overzicht over de kosten te houden. Had hij de nota's op tijd gekregen dan zou hij in staat geweest zijn, zo nodig tussentijds bepaalde procedures te stoppen. Desgevraagd heeft X tijdens de zitting op 1 april aangegeven dat hij nooit aan Y een overzicht van de gemaakte en te verwachten kosten heeft gevraagd.
- 3.13. Y deelt de mening van X niet, omdat X tezamen met zijn medewerker Z diverse keren Syntens heeft geraadpleegd om meer duidelijkheid te krijgen in het verloop van octrooi-procedures en de daarmee gepaard gaande kosten. Z en X erkennen dat dergelijke contacten hebben plaatsgevonden. Bovendien heeft Z, aldus Y, ervaring met octrooi-procedures doordat hij zelf ook een octrooiaanvraagprocedure had gedaan.
- 3.14. Y erkent dat hij zijn nota's te laat heeft verstuurd en heeft aangekondigd dit in de toekomst niet weer te laten gebeuren.

- 3.15. Z heeft een technische functie bij de firma F en is niet verantwoordelijk voor de financiële kant van het bedrijf. Voor zover hij weet, zijn de kosten voor de octrooi-procedures door Y vooraf aan de orde gesteld en wist X dat de kosten hoog konden zijn. Bovendien was X ermee bekend dat de procedures langdurig konden zijn.
- 3.16. Y heeft in zijn archief geen formele aantekeningen of gespreksverslagen van met X gevoerde gesprekken gevonden. Wel heeft hij enkele schrijfbloc-notities teruggevonden van dergelijke gesprekken op 18-04-2007, 26-08-2008 en 29-04-2009. Aan het eind van de zitting van 1 april 2010 heeft Y deze aantekeningen overhandigd en de Raad van Toezicht verzocht deze in de beslissing van de Raad van Toezicht mee te wegen.
- 3.17. De Raad van Toezicht heeft daarop de procedure opgeschort en X tot 1 mei 2010 de kans gegeven om op deze aantekeningen te reageren. Tevens heeft de Raad van Toezicht aangekondigd dat Y vervolgens tot 1 juni 2010 de tijd zou krijgen om te reageren op de eventuele reactie van X.

B. TWEEDE DEEL

4. Vervolg van de procedure.

Na de zitting van 1 april 2010 heeft de Raad van Toezicht kennis genomen van de volgende stukken:

- 4.1. Mededeling van X dat hij geen reactie wenst te geven op de schriftelijke blocnote-notities van Y.
- 4.2. Brief van Y gedateerd 31 mei 2010 met daarbij de reactie van Y op de pleitaantekeningen van S en toelichting op de blocknote-notities (met 20 bijlagen)
- 4.3. Aanvullende brief van X d.d. 16 juni 2010 aan de Raad van Toezicht in reactie op de stukken van Y van 31 mei 2010. Deze brief bevat enkele bijlagen met kopieën van e-mail-wisselingen tussen Y en X, alsmede tussen Y en Z. Op basis daarvan beklaagt X zich erover dat:
 - 4.3.1. Y onjuiste mededelingen doet,
 - 4.3.2. Y heeft gepoogd de getuige Z te beïnvloeden, onder meer door hem (zwart) geld aan te bieden en een verklaring te laten tekenen die niet door hemzelf was opgesteld,
 - 4.3.3. Y heeft gepoogd de Raad van Toezicht te beïnvloeden door Z te vragen diens verklaring later met de hand over te schrijven en toe te sturen aan de Raad van Toezicht met als bedoeling de Raad van Toezicht te laten geloven dat de verklaring eerst handgeschreven was en later was overgetypt.

- 4.4. Brief van Y aan de Raad van Toezicht gedateerd 21 juni 2010. Daarin verzoekt Y de Raad van Toezicht:
- 4.4.1. De bijlagen van de brief van klager d.d. 16 juni niet mee te wegen aangezien deze vertrouwelijke stukken betreffen die op onrechtmatige wijze zijn verkregen,
 - 4.4.2. Bij voorkeur Z te horen over deze onrechtmatig verkregen stukken in aanwezigheid van alleen de advocaten van beide partijen,
 - 4.4.3. Zo spoedig mogelijk, doch het liefst uiterlijk begin september 2010 uitspraak te doen i.v.m. een lopende civiele procedure tussen partijen.
- 4.5. E-mail van Y d.d. 05-07-2010 aan de Raad van Toezicht met het verzoek om opheldering over de rest van de procedure.
- 4.6. Antwoord per e-mail door de secretaris van de Raad van Toezicht aan Y 06-07-2010 met de mededeling dat Hutter vanaf dat moment secretaris van de Raad van Toezicht was geworden en dat hij nog wachtte op enkele stukken van Schumann, die tot op dat moment secretaris was geweest. Hij hoopte voor zijn vakantie, die zou beginnen op 25 juli 2010, meer duidelijkheid te kunnen verschaffen.
- 4.7. Eind augustus ontving de Raad van Toezicht een kopie van een brief van X gedateerd 26-08-2010 gericht aan Y. Daarin wordt nogmaals gewezen op de in de brief van 16 juni 2010 reeds gemelde feiten, alsmede op bezoeken die Y aan Z op school en thuis zou hebben gebracht, met de bedoeling om Z als getuige onder druk te zetten. In de visie van X hadden alle contacten tussen Y en Z, die in dienst is van klager, slechts via klager mogen lopen.
- Daarmee komt klager tot de conclusie dat, in haar visie, beklaagde de gedragsregels voor octrooigemachtigden “ernstig” heeft overtreden.
- Bovendien verzoekt X in deze brief aan Y om alle documenten m.b.t. de lopende portefeuille per direct over te dragen aan een nader genoemd collegakantoor.
- 4.8. Brief d.d. 10-09-2010 van de Raad van Toezicht aan partijen met de mededeling dat de Raad van Toezicht de nieuwe documenten van X opvat als uitbreiding van de klacht en een nieuwe zitting zal uitschrijven.
- 4.9. Brief d.d. 15-09-2010 van X aan de Raad van Toezicht.
- 4.10. Brief d.d. 17-09-2010 van Y aan de Raad van Toezicht. Hierin maakt Y bezwaar tegen het feit dat de Raad van Toezicht voornemens is een nieuwe zitting uit te schrijven en nog geen beslissing zal nemen op grond van de op 01-04-2010 bekende feiten. Bij deze brief is als bijlage gevoegd een kopie van een brief van Y aan X d.d. 17-09-2010.
- 4.11. Brief van Y d.d. 13-10-2010 met een reactie op de uitnodiging voor de zitting. Daarin verzoekt Y onder meer om als getuige te horen de heer A. A houdt tevens kantoor in hetzelfde pand als Y en X en heeft met de laatste ook een zakelijke relatie.

- 4.12. Brief d.d. 18-10-2010 van X aan de Raad van Toezicht, waarin hij onder meer bezwaar maakt tegen het oproepen van A als getuige. Bovendien verzoekt X daarin de Raad van Toezicht het feit dat Y de heer A oproept op de zitting van 01-11-2010 te verschijnen om “de firma F in diskrediet te brengen” als bewijs te zien van een verdere klacht tegen Y, omdat dit onnodig grievend jegens X is.
- 4.13. Brief van 19-10-2010 van de Raad van Toezicht aan Y waarin hem wordt meegedeeld dat de Raad van Toezicht de heer A niet zal oproepen als getuige.
- 4.14. E-mail van Z d.d. 25-10-2010 waarin hij verzoekt om achter gesloten deuren als getuige te worden gehoord zonder aanwezigheid van partijen.

5. **Getuigenverhoor op 1 november 2010.**

- 5.1. De Raad van Toezicht heeft ingestemd met het verzoek van Z om als getuige te worden gehoord zonder aanwezigheid van partijen. Dat is voorafgaand aan de zitting gebeurd.
- 5.2. Z heeft zijn getuigenis onder ede afgelegd. De Raad van Toezicht heeft hem de volgende vragen voorgelegd:
 - 5.2.1. Welke relatie heeft Z precies met X / de firma F, alsmede met Y?
 - 5.2.2. Hoe heeft Y om steun gevraagd aan Z in zijn conflict met X?
 - 5.2.3. Hoe heeft X gereageerd toen bleek dat Z als getuige wilde optreden op de zitting van 1 april 2010?
 - 5.2.4. Of Z zich ooit onder druk gezet voelde door ofwel Y ofwel X?
 - 5.2.5. Hoe de feiten zijn geweest m.b.t. het beschikbaar komen van sommige e-mails in de computer van Z aan X, op basis waarvan X nieuwe klachten heeft geformuleerd?
 - 5.2.6. Of Z het aanbod van Y om geld aan te bieden voor het verrichten van onderzoek naar jurisprudentie “zonder rekening” heeft ervaren als het aanbieden van zwart geld?
 - 5.2.7. Hoe de door Z ondertekende verklaring van “13 mei 2010” precies tot stand is gekomen?
 - 5.2.8. Hoe Z de voorlichting van Y heeft ervaren m.b.t. kosten van de octrooitrajecten?
- 5.3. Ten aanzien van deze punten heeft Z, zakelijk weergegeven, het volgende verklaard:
 - 5.3.1. Z is in dienst bij de firma F gedurende 3 dagen per week. De andere 2 dagen is hij tekendocent in Amsterdam. Hij is op non-actief gesteld nadat X zijn e-mails had gelezen, die X met zijn brief van 16-06-2010 aan de Raad van Toezicht heeft gestuurd, maar werkt desondanks gewoon door.

- 5.3.2. Y heeft hem gevraagd te willen getuigen op de zitting van de Raad van Toezicht op 1 april 2010. Z heeft daarin toegestemd. .
- 5.3.3. Hij heeft dit destijds afgestemd met X die er geen bezwaar tegen had als Z zijn visie kenbaar zou maken en zich aan de feiten zou houden.
- 5.3.4. Z heeft zich nooit expliciet onder druk gezet gevoeld, noch door Y noch door X. Wel heeft zijn bereidheid om te getuigen op 1 april 2010 de sfeer tussen hem en X gespannen gemaakt. X heeft daar echter nooit consequenties aan verbonden. Desondanks zou hij het misschien niet weer zo doen.
- 5.3.5. Z heeft op kantoor van de firma F een eigen computer. Hij deelt de kamer met X en ze kunnen op elkaars computer terecht. De computer van Z staat de hele dag aan zodat hij van afstand kan inloggen en eventueel gegevens kan ophalen. Toen hij dat op een gegeven moment vanuit Amsterdam deed zag hij dat er iemand zijn e-mails aan het lezen was. Later bleek dat dat X was geweest. Z erkent dat de kopieën van de door X overgelegde e-mails uit zijn computer authentiek zijn. Het betreft privé e-mails die Z eerder van een hotmail account had gedownload en die als zodanig goed herkenbaar waren. Daarna is hij door X en diens advocaat, S, op non-actief gesteld. Hij heeft er geen bezwaar tegen dat X zijn zakelijke e-mails leest.
- 5.3.6. Y heeft Z verzocht jurisprudentie te zoeken die relevant kon zijn voor de onderhavige klachtenprocedure. Y heeft toen aangegeven dat hij bereid was de daarvoor te besteden tijd te vergoeden “zonder nota”. Z is daar nooit op ingegaan en heeft dat niet ervaren als een aanbod van zwart geld.
- 5.3.7. De door Z op 13 mei 2010 getekende verklaring is op initiatief van Y tot stand gekomen. Z had commentaar op een eerste versie. Daarna heeft Y alle door Z gewenste veranderingen aangebracht. Z staat geheel achter de inhoud van de verklaring. Hij geeft toe dat de dagtekening van 13 mei 2010 onjuist moet zijn. Waarschijnlijk moet dat 31 mei 2010 zijn.
- 5.3.8. Y heeft de kostenvoorlichting altijd mondeling gedaan. Meestal was dat alleen met X erbij. Z is de technische man en was meestal niet aanwezig bij gesprekken over financiën. In zijn herinnering sprak Y in termen van “hoog”, “laag” en “aanzienlijk”. Kosten per stap zijn nooit expliciet benoemd. Wel had X volgens Z een globaal inzicht in de kosten. Z zelf heeft een eigen octrooiprocedure doorlopen en weet dat men voor een octrooiprocedure best € 60.000,- kwijt kan zijn.
- 5.4. Na de zitting is een schriftelijke verklaring van Z opgesteld die hij ter plaatse heeft ondertekend. Een kopie daarvan is als bijlage bij deze beslissing gevoegd.

6. Zitting van 1 november 2010.

6.1. Op de zitting van 1 november 2010 waren aanwezig:

- Namens de firma F:
 - De heer X
 - Mevrouw L (echtgenote van klager X en mededirecteur van de firma F)
 - Mr. L.J.P. S (advocaat voor klager X)
- De heer Y
- De heer en mevrouw A (toehoorders)

6.2. Tijdens de zitting heeft de voorzitter van de Raad van Toezicht toegelicht waarom Schumann zich na 1 april 2010 als secretaris van de Raad van Toezicht heeft moeten verschonen. De oorzaak was gelegen in een toevallige ontmoeting tussen Schumann en Y waarover de laatste enige zaken op papier had gezet, waar Schumann zich niet in kon vinden. Om elke schijn van partijdigheid te vermijden heeft hij zich vervolgens teruggetrokken.

6.3. Tijdens de zitting hebben partijen de gelegenheid gehad hun standpunten toe te lichten. De volgende punten daaruit zijn van belang:

- 6.3.1. Y verklaart dat Z wel vaker diensten voor hem heeft verricht, onder meer het maken van tekeningen. Het aanbieden van geld voor een onderzoek naar relevante jurisprudentie vindt hij een dienst waarvoor betaald mag worden. Het aanbieden van geld “zonder nota” vindt hij niet het aanbieden van zwart geld. In zijn ogen betreft dit een “wissewasje” en gebeurt zo iets wel vaker.
- 6.3.2. Op zeker moment in 2009 heeft X aan Y kenbaar gemaakt dat hij met een andere octrooigemachtigde verder wilde gaan. In november 2009 heeft Y X via een email laten weten dat “het een collega-octrooigemachtigde niet is toegestaan voor de firma F te werken, zolang uw schuld aan mij niet volledig is betaald”. Y bleek zich daarvoor te hebben gebaseerd op oudere, inmiddels niet meer van kracht zijnde beroepsregels, zoals hem later is gebleken toen hij dit checkte bij Van Wezenbeek (vice-voorzitter Raad van Toezicht). Van Wezenbeek heeft hem toen geantwoord, dat de regels inmiddels op dit punt zijn veranderd. Bovendien heeft hij Y meegedeeld dat men niets over eventuele achterstalligheid van betalingen mag meedelen aan een collega die een portefeuille van een klant overneemt. Ondanks dat heeft Y zijn incorrecte visie op dit punt niet aan X kenbaar gemaakt.
- 6.3.3. X heeft daarna aan Y gevraagd ook alle bestaande dossiers naar dat collegakantoor over te dragen. Partijen zijn het oneens over de datum waarop dat voor het eerst is gebeurd. Vast staat dat de firma F daartoe een schriftelijk verzoek heeft gedaan op 26 augustus 2010. Tot op de dag van de zitting heeft Y echter nog geen kopieën van die dossiers overgedragen. Strijdpunt is gebleven het bedrag dat Y wil ontvangen alvorens hij kopieën van de dossiers naar een collegakantoor overdraagt. Y heeft daartoe in oktober 2010 contact gezocht met Hooiveld, voorzitter van de Raad van

Toezicht. De voorzitter heeft Y toen meegedeeld dat een gemachtigde inderdaad een vergoeding mag vragen voor het overdragen van kopieën van dossiers, maar dat die kosten slechts betrekking mogen hebben op administratieve kosten zoals kopieer- en portokosten. Een bedrag van € 100,- per dossier, zoals Y wilde hebben, lijkt daarvoor te hoog.

- 6.3.4. Omdat Y tot op de dag van de zitting kopieën van de dossiers nog niet heeft overgedragen, herhaalt de voorzitter dit standpunt ter zitting. Y zegt toe nog in de week na de zitting de dossiers te zullen overdragen en de volmachten te zullen neerleggen.
- 6.3.5. S betoogt dat voor de Raad van Toezicht irrelevant moet zijn of de bij zijn brief van 16-06-2010 gevoegde e-mails onrechtmatig zijn verkregen. Naar zijn idee zou de Raad van Toezicht zich alleen moeten buigen over de inhoud daarvan. Eventuele onrechtmatigheid is een zaak voor de civiele rechter en staat los van de huidige klachtprocedure, aldus S.
- 6.3.6. Beide partijen hebben tijdens de zitting de gelegenheid gekregen de kort daarvoor door Z ondertekende verklaring te lezen en van commentaar te voorzien.
- 6.3.7. X verklaart dat Z niet op non-actief is gesteld.
- 6.3.8. Voor X blijft een essentiële klacht dat Y wellicht wel heeft gesproken over vervolgcosten, maar nooit de precieze omvang daarvan heeft benoemd.
- 6.3.9. X stelt dat hij per toeval de privé e-mails op de bedrijfscomputer van Z zag. Hij was op zoek naar een tekening die alleen op de computer van Z stond en moest daarvoor in opgeslagen e-mails van Z kijken.

7. De beoordeling.

7.1. Op basis van de door partijen overgelegde stukken en de zittingen op respectievelijk 1 april en 1 november 2010 overweegt De Raad van Toezicht het volgende:

- 7.1.1. Niet betwist is dat Y in een groot percentage van de gevallen zijn nota's meer dan twee jaar na dato heeft verstuurd en daarmee de financiële planning van zijn klant, X, heeft bemoeilijkt. Dit klemmt temeer nu het om substantiële bedragen gaat van in totaal meer dan € 18.000,-.

Het is niet gebleken dat de nota's en bijbehorende toelichtingen van Y onvoldoende transparant zijn.

Y had echter, wetend dat de firma F slechts een kleine onderneming is waar kosten een belangrijke rol spelen, kosten voor vervolgprocedures van octrooiaanvragen meer expliciet kunnen maken. Het is in de recente jurisprudentie van de Raad van Toezicht gebleken dat grote waarde wordt gehecht aan hetgeen is bepaald in Art. 4b van de Gedragsregels, namelijk

dat een octrooigemachtigde zijn cliënt op de hoogte dient te houden van de stand van zaken. Dit geldt in het onderhavige geval met name met betrekking tot de financiële situatie, in het bijzonder nu het de gemachtigde duidelijk is, of duidelijk geacht mag worden, dat de financiële situatie van de cliënt daartoe noopt.

Echter, ook van X, als ondernemer die verantwoordelijk is voor zijn eigen financiële planning, had meer expliciete inbreng mogen worden verwacht ten aanzien van het tijdig factureren en het expliciet maken van vervolgcosten in lopende procedures door Y. X wist immers dat Y kosten had gemaakt en wellicht nog zou maken, en hij had daar in de gegeven omstandigheden nader naar moeten informeren. Niet is gebleken dat X herhaaldelijk expliciete verzoeken aan Y heeft gedaan om voortgangsrapportages te maken m.b.t. de octrooiportefeuille.

- 7.1.2. Niet is aangetoond dat Y, voor zover hij prijsopgaven heeft gedaan, zich daaraan niet zou hebben gehouden. De afwijking van de werkelijke omzettingkosten voor de PCT-aanvraag ten opzichte van de prijsopgave is marginaal.

Anderzijds heeft Y onvoldoende aangetoond dat hij X op voldoende en adequate wijze schriftelijk op de hoogte heeft gehouden van de voortgang. Een mondelinge rapportage ‘in de wandelgangen’ is weliswaar voldoende voor een informele informatievoorziening, maar in de formele relatie tussen gemachtigde en cliënt moet de schriftelijke rapportage de basis vormen voor de vereiste informatie-uitwisseling.

- 7.1.3. Op grond van de voornoemde overwegingen komt de Raad tot het oordeel dat Y tekort is geschoten in de informatievoorziening die door Art. 4b van de Gedragsregels wordt voorgeschreven. Echter, omdat ook de cliënt X zich in dezen actiever had moeten opstellen, vindt de Raad dat het opleggen van een maatregel vooralsnog te verstrekkend is, mede omdat Y inmiddels heeft ingezien dat hij tekort is geschoten en reeds heeft toegezegd dit in de toekomst te verbeteren.

- 7.1.4. Verder staat vast dat Y ten onrechte onjuiste mededelingen aan X heeft gedaan m.b.t. zijn wens om over te stappen naar een collegakantoor zolang er nog een schuld openstaat. Y heeft zijn onjuiste opvatting hierover inmiddels ingezien maar heeft, nadat hij hierover bij de Raad van Toezicht inlichtingen had ingewonnen en hem de onjuistheid van zijn veronderstelling was gebleken, zijn eerdere mededeling aan X op dit punt niet gerectificeerd. Bovendien heeft hij tot op de dag van de tweede zitting in november 2010 kopieën van de dossiers fysiek niet overgedragen, ondanks dat de voorzitter van de Raad van Toezicht hem al eerder had meegedeeld dat het bedrag dat hij daarvoor per dossier eiste te hoog was.

Daarmee heeft Y ondanks een nadrukkelijk verzoek van een klant daartoe kopieën van dossiers niet zo spoedig mogelijk aan een collegakantoor overgedragen. De Raad van Toezicht is van mening dat, in overeenstemming met Gedragsregel 5d, een gemachtigde op verzoek van een klant kopieën van dossiers zo spoedig mogelijk naar een door de klant gewenst collegakantoor moet overdragen, ook als er nog schulden openstaan. Daar mogen administratieve kosten, zoals kopieer- en portokosten, voor in rekening worden gebracht. Ook mogen naar het oordeel van de Raad van Toezicht dossiers vooraf worden geschoond, waarbij bijvoorbeeld persoonlijke notities worden verwijderd.

Ambtshalve oordeelt de Raad van Toezicht dat Y hiermee Gedragsregel 5d in zodanige mate heeft overtreden dat de Raad hem hiervoor de maatregel van een **waarschuwing** oplegt.

- 7.1.5. De klachtelementen dat Y een getuige op ongeoorloofde wijze zou hebben beïnvloed, onder meer door hem zwaar onder druk te zetten en hem (zwart) geld aan te bieden, en dat Y op ongeoorloofde wijze heeft gepoogd bij de Raad van Toezicht de indruk te wekken dat een verklaring van Z eerst met de hand door Z was opgesteld en nadien was overgetypt, berust op bewijs dat is verkregen doordat X privé e-mails van zijn werknemer Z heeft gelezen. Allereerst dient nu de vraag te worden beantwoord of – indien dit bewijs als onrechtmatig bewijs kan worden beschouwd – een daarop gebaseerde klacht gegrond moet worden verklaard.
- 7.1.6. Uit de getuigenverklaring van Z blijkt dat deze e-mails weliswaar op een door de werkgever verstrekte computer stonden, maar dat deze duidelijk kenbaar waren als privé e-mails. Desgevraagd verklaarde X ook dat zijn interesse was gewekt door de titelaanduiding van de e-mails, waarin het woord ‘Y’ werd vermeld. Hierbij had X zich moeten realiseren dat deze e-mails zeer waarschijnlijk een privé karakter zouden hebben. Uit recente jurisprudentie in het arbeidsrecht¹ blijkt dat het werknemers geoorloofd is om privé e-mails te sturen of te bewaren op een computer van de werkgever en dat het aan werkgevers niet geoorloofd is om privé e-mails van werknemers te lezen als duidelijk is dat deze e-mails een privé karakter hebben. In de genoemde jurisprudentie werd geoordeeld dat ‘bewijs’ dat op deze manier verkregen is, onrechtmatig is en niet mag worden meegenomen.
- 7.1.7. In hoeverre dergelijk onrechtmatig verkregen bewijsmateriaal in tuchtrechtzaken een rol mag spelen is aan de orde gekomen in twee beslissingen van de Raad van Discipline van Advocaten.² Daar werd geoordeeld dat klachtelementen, waarvan de enkele onderbouwing gelegen was in onrechtmatig verkregen bewijs niet als grondslag kan worden

¹ JAR 2007/164, en JAR 2007/233.

² Raad van Discipline, Advocatenblad nr 9202, 16-01-1992; Raad van Discipline, Advocatenblad nr 12, 14-06-2002.

gebruikt voor een klacht en dat een dergelijke klacht als ongegrond zou moeten worden afgewezen.

- 7.1.8. Gezien de bovenvermelde jurisprudentie komt de Raad dan ook tot het oordeel dat bovengenoemde klachtelelementen omdat zij enkel steunen op onrechtmatig verkregen bewijs als kennelijk ongegrond moeten worden beschouwd.
- 7.1.9. De klacht van X bevatte ook nog het element dat Y werd verweten de getuige Z onder druk te zetten door hem zelfs privé en op de school waar hij parttime les geeft, te benaderen. Allereerst dient te worden vermeld dat Z, zo er al sprake zou zijn van een poging om Z ‘onder druk’ te zetten, dit niet als zodanig ervaren heeft. Ten tweede was Z door Y als getuige gevraagd en dient hij dus procedureel aangemerkt te worden als ‘partij-getuige’. Het spreekt vanzelf dat Y dan overleg voert met ‘zijn’ getuige. Daarnaast is de bewering van X dat Y de getuige onder druk heeft proberen te zetten niet gestaafd met verder bewijsmateriaal, dat een ander licht zou werpen op wat hierboven overwogen is. Daarom acht de Raad dit onderdeel van de klacht ongegrond.

8. Beslissing

8.1. Op basis van het bovenstaande beslist de Raad van Toezicht het volgende:

- 8.1.1. Met betrekking tot de klacht ten aanzien van te laat factureren, legt de Raad van Toezicht Y geen maatregel op, maar beveelt de Raad van Toezicht Y dringend aan dit in de toekomst veel sneller te laten gebeuren.
- 8.1.2. Tevens beveelt de Raad van Toezicht Y dringend aan om in de toekomst tijdig aan zijn klanten op schriftelijke wijze verslag te doen van het verloop van verleningsprocedures.
- 8.1.3. Bovendien beveelt de Raad van Toezicht Y dringend aan om de te verwachten kosten in lopende octrooi-procedures explicieter te maken als Y kan vermoeden dat zijn klanten daaraan behoefte zullen hebben.
- 8.1.4. Voorts legt de Raad van Toezicht Y ambtshalve de maatregel van een **waarschuwing** op met betrekking tot het feit dat hij ondanks een uitdrukkelijk verzoek van een klant om (kopieën van) dossiers naar een collegakantoor over te dragen, en ondanks expliciete aanwijzingen van de voorzitter van de Raad van Toezicht om dit met spoed te doen, ook al stond er nog een schuld open, een dergelijke overdracht niet zonder vertraging heeft laten plaatsvinden.
- 8.1.5. De overige klachten tegen Y acht de Raad van Toezicht ongegrond.

9. Beroep.

Ingevolge artikel 23w van de ROW 1995 kan tegen deze beslissing van de Raad van Toezicht gedurende dertig (30) dagen na de dag van verzending beroep worden ingesteld bij het Gerechtshof te Den Haag.

10. Kopie aan de Voorzitter van het Bestuur van de Orde van Octrooigemachtigden

Aan de Voorzitter van het Bestuur van de Orde van Octrooigemachtigden wordt een exemplaar van deze Beslissing gezonden.

Gedaan te Den Haag op 13 december 2010,

Mr drs A.J.W. Hooiveld (voorzitter)

Dr ir J.J. Hutter (secretaris)

Mr Drs L.A.C.M. van Wezenbeek

Ir H.Th. van den Heuvel

Mw dr ing. C.A. van Tol-Koutstaal

Bijlage: Verklaring van Z d.d. 1 november 2010.